

Land(e)scapes ; Turkse landschappen

Onder de titel LAND(E)SCAPES heb ik een aantal werken gemaakt geïnspireerd op het landschap in centraal Turkije Capadocie. Sommigen zijn uitgewerkt op een wijze zoals landschappelijk over een gebied gereisd kan worden via het internet op 'google earth'. Lange tijd ben ik er aanwezig geweest en heb directe werken gemaakt, zowel in het verleden als recentelijk.

Het internet en sites zoals 'Google earth' geven een nieuwe dimensie aan de kijk op de wereld. Inzoomend op stedelijke gebieden kan de groei daarvan overal op de wereld waargenomen worden door toename van woongebieden, wegen, kanalisering van rivieren etc. etc. Fascinerend is de overgang van een natuurlijke omgeving naar een door de mens gemaakte omgeving. In een vogelvlucht over deze gebieden kan op ieder gewenst moment worden ingezoomd en verschijnen de wonderlijkste details..

Vanuit de kaarten, en het idee van in een uitzoemen, ben ik aan de slag gegaan. Vanuit de kaarten is de vorm ontstaan die zich steeds verder uitgebreid heeft tot een geheel van panelen, die elk 70 x 90 cm zijn. Op die manier zijn twee grote werkstukken ontstaan. Het zijn grote landschappen waarbij de wegen en kanalen als aders over het werkstuk lopen en het dorpsgebied voeden en leegzuigen: transformatie van landschappelijke structuren naar industriële structuren. Het lijkt op het eerste gezicht een geabstraheerd landschap, maar voor de bewoner en bezoeker van deze regio bestaat de mogelijkheid om de eigen plek terug te vinden. In het centrum van de panelen is het dorp zichtbaar, evenals de centrale knooppunten van wegen, plaatsbepalende gebouwen van provincie, gemeente, moskees, scholen, benzine stations e.d. Tevens geeft de weide omgeving een structuur bloot via de hoogte lijnen en de verdwijnpunten naar Yozgat en Kayseri, de twee grotere steden in de omgeving.'

Het project sluit aan bij mijn ervaringen als wetenschappelijk onderzoeker in de jaren '70 in Turkije. Van 1973-1978 deed ik sociaal-economisch onderzoek in opdracht van het Nederlandse Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking en de Universiteit van Ankara.

Ik vond het een bijzondere uitdaging om daar waar ik in het verleden via wetenschappelijke methode processen en ontwikkelingen heb weergegeven, ik dat nu heb gedaan met behulp van artistieke expressiemiddelen. Ik beschikte over zeer gedetailleerde kadaster en omgevingskaarten van de betreffende regio in centraal Turkije, hetgeen aansloot bij mijn fascinatie voor vele soorten route- en landkaarten.. Mijn eerst werkstuk heeft het effect van Google Earth, waarbij op de regio naar goedgevoel in- en uitgezocht kan worden.

Inhoudelijk heeft het werkstuk te maken met migratie dat was ook het onderwerp van de studie in de jaren '70.

Een belangrijk vorm van migratie is de vlucht van het platteland. Deze vindt overal in de wereld plaats en leidt tot verstedelijking. Het staat ook voor de overgang van een agrarische naar een industriële samenleving. Het geld, de mensen, de kennis verdwijnen van het platteland en gaan naar de stad waar een volledig nieuwe ontwikkeling in gang wordt gezet. Traditionele culturen staan onder druk of verdwijnen of moeten plaats maken voor een moderne stedelijke cultuur; de agrarische samenleving, die voor een belangrijke deel zelfvoorzienend was, verandert in een geldeconomie, die langzamerhand steeds 'globaler' en internationaal wordt....

De Turkse migratie naar de steden en naar Europa staat als prototype voor deze ontwikkeling.

Leo van Velzen
Korte Lakenstraat 2
2011 ZD Haarlem
023-5329821
06-55135599
lvelzen@planet.nl
<http://www.leovanvelzen.nl>